OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2021/1031,

24. juuni 2021,

millega muudetakse otsust 2012/642/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Valgevenes

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 15. oktoobril 2012 vastu otsuse 2012/642/ÜVJP, ([1]) mis käsitleb Valgevene vastu suunatud piiravaid meetmeid.

(2) Euroopa Ülemkogu võttis 24. ja 25. mail 2021 vastu järeldused, milles mõistis karmilt hukka 23. mail 2021 Valgevenes Minskis aset leidnud Ryanairi lennu maanduma sundimise, millega ohustati lennundusohutust, ning ajakirjanik Raman Pratassevitši ja Sofia Sapega kinnipidamise Valgevene ametivõimude poolt. Ülemkogu kutsus nõukogu üles kehtestama täiendavad sihipärased majandussanktsioonid.

(3) Võttes arvesse intsidendi tõsidust ja arvestades inimõiguste tõsiste rikkumiste eskaleerumist Valgevenes ning kodanikuühiskonna, demokraatliku opositsiooni ja ajakirjanike, samuti rahvusvähemustesse kuuluvate isikute vägivaldset represseerimist, tuleks vastu võtta täiendavad sihipärased majandusmeetmed.

(4) Seoses sellega on asjakohane kehtestada relvakaubandusega seotud täiendavad piirangud.

(5) Lisaks on asjakohane keelata selliste seadmete, tehnoloogia või tarkvara müük, tarnimine, üleandmine või eksport, mis on mõeldud peamiselt interneti ning mobiil- või tavatelefonivõrgu kaudu toimuva telefoniside jälgimiseks või infopüügiks Valgevene ametivõimude poolt või nende nimel.

(6) Samuti tuleks keelata kahesuguse kasutusega kaupade müük, tarnimine ja üleandmine sõjaliseks kasutuseks ning teatavatele isikutele, üksustele või asutustele Valgevenes.

(7) Lisaks on asjakohane kehtestada täiendavad kaubanduspiirangud naftasaadustele, kaaliumkloriidile (potas) ja kaupadele, mida kasutatakse tubakatoodete tootmiseks või valmistamiseks.

(8) Samuti tuleks kehtestada liidu kapitaliturgudele juurdepääsu piirangud seoses nii Valgevene valitsuse kui ka riigile kuuluvate Valgevene finantsasutuste ja -üksustega. Keelata tuleks ka kindlustus- ja edasikindlustusteenuste osutamine Valgevene valitsusele ning Valgevene avalik-õiguslikele asutustele ja ametitele.

(9) Euroopa Investeerimispangale tuleks kehtestada teatavad keelud seoses avaliku sektori projektidega. Samuti peaksid liikmesriigid olema kohustatud võtma meetmeid, et piirata Valgevene osalemist mitmepoolsetes arengupankades, mille liikmed nad on.

(10) Teatavate meetmete rakendamiseks on vaja täiendavaid liidu meetmeid.

(11) Otsust 2012/642/ÜVJP tuleks seetõttu vastavalt muuta,

([1]) Nõukogu 15. oktoobri 2012. aasta otsus 2012/642/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Valgevenes (ELT L 285, 17.10.2012, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2012/642/ÜVJP muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 2 lõiked 3, 4 ja 5 jäetakse välja.

2) Lisatakse järgmised artiklid:

„*Artikkel 2b*

1. Liikmesriikide kodanikel ja liikmesriikide territooriumilt keelatakse mis tahes füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Valgevenes või kasutamiseks Valgevenes otse või kaudselt selliste seadmete, tehnoloogia või tarkvara müük, tarnimine, üleandmine või eksport, mis on peamiselt mõeldud interneti ning mobiil- või tavatelefonivõrgu kaudu toimuva telefoniside jälgimiseks või infopüügiks, sealhulgas mis tahes telekommunikatsiooni või interneti jälgimise või infopüügi teenuste osutamine, Valgevene ametivõimude poolt või nende nimel ning rahalise ja tehnilise abi osutamine selliste seadmete, tehnoloogia või tarkvara paigaldamiseks, käitamiseks või ajakohastamiseks.

2. Erandina lõikest 1 võivad liikmesriigid anda loa lõikes 1 osutatud seadmete, tehnoloogia või tarkvara müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks, sealhulgas mis tahes telekommunikatsiooni või interneti jälgimise või infopüügi teenuste osutamist ning seonduva rahalise ja tehnilise abi osutamist, kui neil on piisav põhjus arvata, et Valgevene valitsus, avalik-õiguslikud asutused, äriühingud või ametid või nende nimel või nende juhiste alusel tegutsevad füüsilised või juriidilised isikud või üksused ei kasuta seadmeid, tehnoloogiat ega varustust repressioonideks.

Asjaomane liikmesriik teavitab kahe nädala jooksul pärast loa andmist teisi liikmesriike ja komisjoni kõikidest käesoleva lõike alusel antud lubadest.

3. Liit võtab vajalikud meetmed, et määrata kindlaks käesoleva artikliga hõlmatavad asjaomased esemed.

Artikkel 2c

1. Keelatud on kõikide kahesuguse kasutusega kaupade ja tehnoloogia, mis on loetletud nõukogu määruse (EÜ) nr 428/2009 ([2]) I lisas, otsene või kaudne müük, tarnimine, üleandmine ja eksport sõjaliseks kasutuseks Valgevenes või mis tahes sõjalisele lõppkasutajale Valgevenes liikmesriikide kodanike poolt või liikmesriikide territooriumilt või nende lipu all sõitvate laevade või õhusõidukite abil, olenemata sellest, kas need kaubad ja tehnoloogia on pärit liikmesriikide territooriumilt või mitte.

2. Keelatud on:

a) anda mis tahes füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Valgevenes, sõjaliseks kasutamiseks Valgevenes või mis tahes sõjalisele lõppkasutajale Valgevenes otse või kaudselt tehnilist abi ning osutada vahendus- või muid teenuseid, mis on seotud lõikes 1 osutatud kaupade ja tehnoloogiaga ning kõnealuste kaupade ja tehnoloogia pakkumise, valmistamise, hoolduse ja kasutamisega;

b) pakkuda mis tahes füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Valgevenes, sõjaliseks kasutamiseks Valgevenes või mis tahes sõjalisele lõppkasutajale Valgevenes otse või kaudselt rahastamist või osutada rahalist abi seoses lõikes 1 osutatud kaupade ja tehnoloogiaga, sealhulgas eelkõige anda toetusi, laene ja ekspordikrediidikindlustust kõnealuste kaupade ja tehnoloogia müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks või seonduva tehnilise abi, vahendus- ja muude teenuste osutamiseks.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud keelud ei mõjuta enne 25. juunit 2021 sõlmitud lepingute või selliste lepingute täitmiseks vajalike lisalepingute täitmist.

([2]) Nõukogu 5. mai 2009. aasta määrus (EÜ) nr 428/2009, millega kehtestatakse ühenduse kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, edasitoimetamise, vahendamise ja transiidi kontrollimiseks (ELT L 134, 29.5.2009, lk 1).

Artikkel 2d

1. Keelatud on määruse (EÜ) nr 428/2009 I lisas sisalduvate kahesuguse kasutusega kaupade ja tehnoloogia otsene ja kaudne müük, tarnimine, üleandmine ja eksport käesoleva otsuse II lisas loetletud mis tahes isikule, üksusele või asutusele Valgevenes liikmesriikide kodanike poolt või liikmesriikide territooriumilt või kasutades liikmesriikide lipu all sõitvaid laevu või õhusõidukeid, olenemata sellest, kas need kaubad ja tehnoloogia on pärit liikmesriikide territooriumilt või mitte.

2. Keelatud on:

a) anda mis tahes füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Valgevenes, kes on loetletud II lisas, otse või kaudselt tehnilist abi ning osutada vahendus- või muid teenuseid, mis on seotud lõikes 1 osutatud kaupade ja tehnoloogiaga ning kõnealuste kaupade ja tehnoloogia pakkumise, valmistamise, hoolduse ja kasutamisega;

b) pakkuda mis tahes füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Valgevenes, kes on loetletud II lisas, otse või kaudselt rahastamist või osutada rahalist abi seoses lõikes 1 osutatud kaupade ja tehnoloogiaga, sealhulgas eelkõige anda toetusi, laene ja ekspordikrediidikindlustust kõnealuste kaupade ja tehnoloogia müügiks, tarnimiseks, üleandmiseks või ekspordiks või seonduva tehnilise abi, vahendus- ja muude teenuste osutamiseks.

3. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud keelud ei mõjuta enne 25. juunit 2021 sõlmitud lepingute või selliste lepingute täitmiseks vajalike lisalepingute täitmist ning liidu olemasoleva võimekuse hoolduseks ja ohutuse tagamiseks vajaliku abi pakkumist.

4. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud keelde ei kohaldata selliste kahesuguse kasutusega kaupade ja tehnoloogia ekspordi, müügi, tarnimise ega üleandmise suhtes ning seonduva tehnilise või rahalise abi andmise suhtes, mida kasutatakse olemasoleva tsiviilotstarbelise tuumavõimekuse hoolduseks ja ohutuse tagamiseks, mittesõjaliseks kasutuseks ja mittesõjaliste lõppkasutajate jaoks.

Artikkel 2e

1. Keelatud on tubakatoodete tootmiseks või valmistamiseks kasutatavate kaupade otsene ja kaudne müük, tarnimine, üleandmine ja eksport mis tahes füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele Valgevenes või kasutamiseks Valgevenes liikmesriikide kodanike poolt või liikmesriikide territooriumilt või kasutades liikmesriikide lipu all sõitvaid laevu või õhusõidukeid, olenemata sellest, kas need kaubad on pärit liikmesriikide territooriumilt või mitte.

2. Liit võtab vajalikud meetmed, et määrata kindlaks käesoleva artikliga hõlmatavad asjaomased esemed.

3. Lõikes 1 sätestatud keelud ei mõjuta enne 25. juunit 2021 sõlmitud lepingute või selliste lepingute täitmiseks vajalike lisalepingute täitmist.

Artikkel 2f

1. Valgevenest on keelatud osta, importida või üle anda naftasaadusi.

2. Lõikes 1 osutatud keeldudega seoses on keelatud pakkuda otse või kaudselt tehnilist abi, vahendusteenuseid, rahastamist või rahalist abi, sealhulgas tuletisinstrumente, samuti kindlustus- ja edasikindlustusteenuseid.

3. Liit võtab vajalikud meetmed, et määrata kindlaks käesoleva artikliga hõlmatavad asjaomased esemed.

4. Lõikes 1 sätestatud keelde ei kohaldata Valgevenes naftasaaduste ostude suhtes, mis on vajalikud, et rahuldada ostja põhivajadusi Valgevenes või humanitaarprojektide põhivajadusi Valgevenes.

5. Lõigetes 1 ja 2 sätestatud keelud ei mõjuta enne 25. juunit 2021 sõlmitud lepingute või selliste lepingute täitmiseks vajalike lisalepingute täitmist.

Artikkel 2g

1. Valgevenest on keelatud osta, importida või üle anda kaaliumkloriidi (potas) sisaldavaid tooteid.

2. Liit võtab vajalikud meetmed, et määrata kindlaks käesoleva artikliga hõlmatavad asjaomased esemed.

3. Lõikes 1 sätestatud keelud ei mõjuta enne 25. juunit 2021 sõlmitud lepingute või selliste lepingute täitmiseks vajalike lisalepingute täitmist.

Artikkel 2h

Keelatud on selliste vabalt võõrandatavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentide otsene või kaudne ostmine või müük, nende emiteerimisega seoses investeerimisteenuste osutamine või abi andmine ning muud nendega seotud tehingud, mille lõpptähtaeg on üle 90 päeva ja mille on emiteerinud pärast 29. juunit 2021

a) Valgevene Vabariik, selle valitsus, selle avalik-õiguslikud asutused, äriühingud või ametid;

b) Valgevenes asuv oluline krediidiasutus või muu asutus, millest üle 50 % on 29. juuni 2021 seisuga riigi omandis või kontrolli all ja mis on loetletud III lisas;

c) väljaspool liitu asuv juriidiline isik, üksus või asutus, kelle omandiõigusest kuulub otse või kaudselt rohkem kui 50 % III lisas loetletud üksusele;

d) mis tahes juriidiline isik, üksus või asutus, kes tegutseb mõne käesoleva artikli punktis c osutatud või III lisas loetletud juriidilise isiku, üksuse või asutuse nimel või juhtimisel.

Artikkel 2i

1. Keelatud on otse või kaudselt sõlmida kokkuleppeid või osaleda kokkulepetes anda pärast 29. juunit 2021 uusi, 90 päeva ületava lõpptähtajaga laene või krediiti

a) Valgevene Vabariigile, selle valitsusele, selle avalik-õiguslikele asutustele, äriühingutele või ametitele;

b) Valgevenes asuvale olulisele krediidiasutusele või muule asutusele, millest üle 50 % on 29. juuni 2021 seisuga riigi omandis või kontrolli all ja mis on loetletud III lisas;

c) väljaspool liitu asuvale juriidilisele isikule, üksusele või asutusele, kelle omandiõigusest kuulub otse või kaudselt rohkem kui 50 % III lisas loetletud üksusele;

d) mis tahes juriidilisele isikule, üksusele või asutusele, kes tegutseb mõne käesoleva lõike punktis c osutatud või III lisas loetletud juriidilise isiku, üksuse või asutuse nimel või juhtimisel.

2. Lõikes 1 osutatud keeldu ei kohaldata laenudele ega krediidile, millel on konkreetne ja dokumenteeritud eesmärk rahastada kaupade ja mittefinantsteenuste keelu alla mitte kuuluvat importi või eksporti liidu ja mis tahes kolmanda riigi vahel, sealhulgas kulutused sellistele kaupadele ja teenustele mõnest teisest kolmandast riigist, mida on vaja ekspordi- või impordilepingute täitmiseks.

3. Liikmesriigi pädev asutus võib tingimustel, mida ta asjakohaseks peab, anda loa ka lõikes 1 osutatud laenude või krediidi andmiseks või nendes osalemiseks, kui pädev asutus on teinud kindlaks, et:

a) asjaomase tegevuse eesmärk on toetada Valgevene tsiviilelanikke, nagu humanitaarabi, keskkonnaprojektide ja tuumaohutuse kaudu, või seda laenu või krediiti on vaja, et liidu enamusosalusega finantsasutused saaksid järgida õigusliku või regulatiivse miinimumreservi nõuet või samalaadseid nõudeid, mis on Valgevenes finantsüksustele maksevõime ja likviidsuse kriteeriumide täitmiseks kehtestatud, ning

b) asjaomase tegevuse või laenu või krediidi tulemusel ei tehta rahalisi vahendeid ega majandusressursse otse ega kaudselt kättesaadavaks artiklis 4 osutatud isikule, üksusele või asutusele ega kasutata nende hüvanguks.

Punktides a ja b sätestatud tingimuste kohaldamisel nõuab pädev asutus väljastatud lubade kasutamise kohta piisavat teavet, sealhulgas teavet asjaomase tegevuse eesmärkide ja selles osalevate poolte kohta.

Asjaomane liikmesriik teavitab kahe nädala jooksul teisi liikmesriike ja komisjoni kõikidest käesoleva artikli alusel antud lubadest.

4. Lõikes 1 sätestatud keeldu ei kohaldata rahaliste vahendite kasutuselevõtmise ega väljamaksete suhtes, mis on tehtud enne 25. juunit 2021 sõlmitud lepingute alusel, kui täidetud on järgmised tingimused:

a) kõigis nimetatud kasutusse võetud rahaliste vahendite ja väljamaksetega seotud tingimustes

   i) lepiti kokku enne 25. juunit 2021 ja

   ii) neid ei ole pärast seda kuupäeva muudetud ning

b) enne 25. juunit 2021 oli kindlaks määratud lepinguline lõpptähtpäev kõigi eraldatud vahendite täielikuks tagasimaksmiseks ning kõigi lepingujärgsete õiguste kasutamiseks ja kõigi lepingujärgsete kohustuste täitmiseks, punktis a osutatud kasutusse võetud rahaliste vahendite ja väljamaksetega seotud tingimused sisaldavad iga kasutusele võetud rahalise vahendi või väljamakse puhul sätteid tagasimakseaja pikkuse, kohaldatud intressimäära või intressimäära arvutamise meetodi ja maksimumsumma kohta.

Artikkel 2j

Keelatud on pakkuda kindlustus- ja edasikindlustusteenuseid

a) Valgevene valitsusele, selle avalik-õiguslikele asutustele, äriühingutele ja ametitele;

b) mis tahes füüsilisele või juriidilisele isikule, üksusele või asutusele, kes tegutseb punktis a osutatud juriidilise isiku, üksuse või asutuse nimel või juhtimisel.

Artikkel 2k

Keelatud on osaleda teadlikult ja tahtlikult tegevuses, mille otsene või kaudne eesmärk või tagajärg on artiklites 2c, 2d, 2e, 2f, 2g, 2h, 2i ja 2j sätestatud keeldudest kõrvalehoidumine.

Artikkel 2l

Lisaks artiklis 2i sätestatud keeldudele on keelatud:

a) mis tahes väljamakse või makse tegemine Euroopa Investeerimispanga poolt Valgevene Vabariigi või selle mis tahes ametiasutuse ja Euroopa Investeerimispanga vahel sõlmitud kehtivate lepingute alusel või nendega seoses;

b) jätkata Euroopa Investeerimispanga poolt mis tahes kehtivaid tehnilise abi lepinguid, mis on seotud punktis a osutatud lepingute alusel rahastatavate ja Valgevenes teostatavate projektidega, millest saab otse või kaudselt kasu Valgevene Vabariik või selle mis tahes ametiasutus.

Artikkel 2m

Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et piirata Valgevene osalemist mitmepoolsetes arengupankades, mille liikmed nad on, eelkõige Rahvusvahelises Rekonstruktsiooni- ja Arengupangas ning Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupangas, hääletades muu hulgas artiklis 2i, välja arvatud selle lõigetes 2 ja 3 nimetatud üksustele uute laenude andmise või muus vormis finantseerimise vastu, ilma et see mõjutaks erasektori väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate toetamise projekte.“

3) Lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 24. juuni 2021

Nõukogu nimel
eesistuja
A. P. ZACARIAS

LISA

1. Otsuse 2012/642/ÜVJP lisa nimetatakse ümber I lisaks.

2. Lisatakse järgmised lisad:

„*II LISA*

ARTIKLIS 2d OSUTATUD JURIIDILISTE ISIKUTE, ÜKSUSTE JA ASUTUSTE LOETELU

III LISA

ARTIKLITES 2h JA 2i OSUTATUD JURIIDILISTE ISIKUTE, ÜKSUSTE JA ASUTUSTE LOETELU

Belarusbank

Belinvestbank (Belarusian Bank for Development and Reconstruction)

Belagroprombank.“